

§ 197

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien erityistä tukea tarvitsevien 10–16-vuotiaiden nuorten tukea

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen koskien erityistä tukea tarvitsevien 10–16-vuotiaiden nuorten tukea:

"Helsingiläiset lapset ja nuoret

Helsingissä asui vuoden 2018 alussa yhteensä 61 316 7–17-vuotiasta kouluikäistä lasta ja nuorta. Heistä 25 prosenttia puhui äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea.

Me-säätiö on arvioinut vuoden 2018 tietojen perusteella, että helsinkiläisistä 15–29-vuotiaista nuorista 6,9 prosenttia eli 9 398 nuorta olisi syrjäytymisvaarassa. Helsingissä syrjäytymisriskiä nostavat erityisesti kouluttamattomuus sekä työvoiman ulkopuolisten maahanmuuttajien suuri osuus Helsingissä. Vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä kävi lisäksi ilmi, että yläkouluikäisistä nuorista, pojat ja ulkomaalaistaustaiset jäivät hieman useammin ilman opintosuunnitelmia.

Lasten ja nuorten syrjäytyminen

Nuorten syrjäytyminen alkaa usein jo nuoruutta varhaisemmassa elämänvaiheessa. Suurin syrjäytymisriski on niillä nuorilla, joiden voimavarat ja mahdollisuudet ovat jo lähtökohtaisesti heikommat kuin muilla lapsilla ja nuorilla. Nuorten voimavaroihin vaikuttavat olennaisesti kasvuolosuhteet, perimä, yhteiskunta sekä sukupolvelta toiselle siirtyvät henkiset, sosiaaliset, aineelliset ja kulttuuriset voimavarat.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen Helsingissä

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen on Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kärkitavoitteita. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahankkeella tavoitellaan systemaattista muutosta, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, ylisukupolvisen syrjäytymisen periytyminen sekä alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on laadittu Mukana-ohjelma ja sen toteuttamiseen ovat sitoutuneet kaikki Helsingin kaupungin toimialat.

Mukana-ohjelma sisältää kaikkiaan 32 konkreettista toimenpidettä lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Osa toimenpiteistä kohdistuu ulkomaalaistaustaisiin sekä asuinalueille, joissa ulkomaalaistaustaisten määrä on suuri.

Yhteistyön lisääminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Sosiaali- ja terveystoimiala pitää ennaltaehkäisevän nuorisotyön ja uudenlaisen työotteen kehittämistä koulun, nuorisotyön sekä sosiaali- ja terveystalvelujen rajapinnoille hyvänä asiana. Laaja-alaisella yhteistyöllä on mahdollisuus ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä kokonaisvaltaisesti.

Kouluterveydenhuollossa ollaan avoimia laaja-alaiselle yhteistyölle lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Lastensuojelussa yhteistyö nuorisotyön kanssa nähdään positiivisena ja tarpeellisena. Lastensuojelun näkökulmasta nuorisotyöllä on mahdollisuus toimia konkreettisesti alueilla ja nuorten vapaa-ajan yhteisöissä, jotka eivät muodostu nuorten sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkuuden pohjalta.

Lastensuojelussa halutaan korostaa, että suomea toisena kielenä puhuvat 10–16-vuotiaat erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret ovat verrattain pieni asiakasryhmä ja tukea pitäisi saada jo varhaisemmassa vaiheessa. Myös nuorisotyön uusia tukimalleja tulisi ottaa laajemminkin käyttöön kuin vain erityistä tukea tarvitsevien nuorten kanssa.

Lastensuojelussa halutaan nostaa esiin erityistä tukea tarvitsevana ryhmänä neuropsykiatrisesti oireilevat lapset ja nuoret. Neuropsykiatrisesti oireilevien osuuden on arvioitu olevan 28 prosenttia kaikista erityisen tuen asiakkuuksista ja ulkomaalaistaustaisten osuuden olevan 18 prosenttia heistä.

Talousarvioaloitteessa esitetyt resurssilisäykset kohdistuvat erityisesti nuorisotyöhön eli kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle eivätkä sosiaali- ja terveystoimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen lisää lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia sekä voimavaroja laaja-alaisesti. Samalla syrjäytymisen ehkäiseminen edistää lapsen ja nuoren kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä kasvamista yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi, mikä vähentää puolestaan yhteiskunnan kustannuksia. Laaja-alaisella yhteistyöllä on mahdollisuus ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä kokonaisvaltaisesti."

20.08.2019

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 TA-aloite erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tuesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle 28.8.2019 mennessä valtuutettu Mari Holopaisen ja kahdeksan muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien erityistä tukea tarvitsevien 10–16-vuotiaiden nuorten tukea. Lausuntoa on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Liitteet

1 TA-aloite erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tuesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.08.2019 § 176

HEL 2019-003306 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.08.2019 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti yksimielisesti asian pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan pyynnöstä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi